

Temat zajęć TUS:

CZYM SIĘ RÓŻNI SKARŻENIE OD PRZEKAZYWANIA INFORMACJI?

Temat zajęć edukacja wczesnoszkolna: Praca z wierszem - (czas trwania 90 minut – 2 lekcje)

Edukacje realizowane podczas zajęć:

- edukacja polonistyczna – budowanie wypowiedzi na forum klasowym, ćwiczenie umiejętności tworzenia zdań,
- edukacja matematyczna – porównywanie liczb, ćwiczenie myślenia problemowego.
- edukacja społeczna – integracja zespołu klasowego, autoprezentacja, praca w małych zespołach zadaniowych.

Pomoce:

- Atrybuty w 6 kolorach – co najmniej po 2 na każdą osobę w klasie (lepiej więcej, aby każdy miał wybór),
- Wydrukowane pytania dla grup.

1. Powitanie uczestników, przypomnienie zasad obowiązujących na zajęciach oraz ustalenie nagród w systemie motywacyjnym (jeśli został wprowadzony).

Czas trwania: 5 min.

2. Rundka **Czas trwania: 5 min.** - uczestnicy pytają siebie nawzajem jak się dziś czują i z jakiego powodu odczuwają takie emocje.

3. Zabawa ruchowa – „Dotknij podłogi wybraną częścią ciała”

Czas trwania: 5 min.

Prowadzący włącza muzykę, uczniowie tańczą /poruszają się swobodnie, gdy nauczyciel włącza pauzę w muzyce, prosi uczniów o dotknięcie podłogi np. tylko stopami, tylko prawym

uchem, prawym łokciem i kolanami, tylko brzuchem, tylko pupą, tylko kolanami i łokciami.

4. Zabawa „Nietypowa prezentacja”

Czas trwania: 15 minut

Prowadzący przynosi ze sobą kolorowe atrybuty w 6 kolorach (jeżeli mamy taką możliwość mogą być to np. pionki do gry, guziki). Każdy uczeń może wybrać dwa z nich. W momencie kiedy wszyscy wybiorą siadają w kręgu – wtedy nauczyciel zdradza cel tej zabawy – każdy z uczestników będzie musiał zaprezentować siebie, ale przekazać tylko te informacje, które wskazują wybrane przez niego kolory. Prezentujemy wtedy uczniom klucz (podane kolory są przykładowe):

- czerwony – Moje ulubione zajęcie.
- zielony – Moje ulubione miejsce.
- niebieski – Moje ulubione wspomnienie.
- żółty – Najbardziej sprawia mi radość, gdy inni...
- pomarańczowy – Coś czego nikt z tu obecnych o mnie nie wie to ...
- czarny – Jestem smutny, gdy

Na koniec zadania przeliczamy ile osób wybrało poszczególne kolory. Których jest najwięcej, których najmniej. Może któryś jest po tyle samo?

5. Analiza wiersza „Skarżypyta”

Czas trwania: 10 minut

- a) Odczytanie wiersza przez nauczyciela lub uczniów oraz omówienie go. Wprowadzenie pod realizację tematu o różnicy między skarżeniem a przekazywaniem ważnej informacji nauczycielowi.
- b) Wspólnie z uczniami zaznaczamy z jakich powodów Skarżypyta przychodziła do nauczyciela. Ważne, żeby dzieci odkryły, że nie były to ważne sprawy, czyli takie które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu uczniów.

- c) Dzielimy dzieci na 6 grup (ze względu na to, że w wierszu występuje 6 bohaterów, na które skarży się skarżypyta) – każda z grup losuje jedno z poniższych pytań i zastanawia się jak inaczej mogłaby się zachować Skarżypyta.
1. Co powinna zrobić skarżypyta jak odkryła, że Piotrka nie ma w szkole?
 2. Co powinna zrobić skarżypyta jak odkryła, że Antek uszkodził stół i zrobił w nim dziurę?
 3. Co powinna zrobić skarżypyta jak odkryła, że Zosia nie domyła szyi?
 4. Co powinna zrobić skarżypyta jak odkryła, Jurek zgubił klucz?
 5. Co powinna zrobić skarżypyta jak odkryła, że Wanda poplamiała obrus w szkole?
 6. powinna zrobić skarżypyta jak odkryła, że Wacek z nikim się nie podzielił plackiem?

Jeżeli grupa, z którą pracujemy ma mniej niż 12 osób, lepiej podzielić zespół na 3 i każdej grupie przydzielić po dwa pytania. Ważne jest, żeby dzieci dyskutowały na zadany temat.

6. Ćwiczenie: czas trwania: 10 min

Zastanów się i podziel odpowiednio sytuacje, które możesz rozwiązać samodzielnie np. rozmawiając o tym z kolegą, a które powinieneś zgłosić nauczycielowi. Dzieci losują sytuację i układają przy odpowiednim obrazku: dziecko mówi do kolegi /dziecko przekazuje informację nauczycielowi.

Przykładowe sytuacje:

KOLEGA SPADŁ Z HUŚTAWKI.

KOLEDZE LECI KREW Z NOSA.

DZIECI SIĘ BIJĄ.

KOLEGA MÓWI PRZYKRE RZECZY O KOLEDZE.

KOLEGA ROBI DZIURĘ W ŁAWCE.

KOLEGA RYSUJE PO KSIĄŻCE Z BIBLIOTEKI.

KOLEGA NIE UMYŁ RĄK PRZED OBIADEM.

KOLEGA NIE ODŁOŻYŁ ZABAWKI NA MIEJSCE.

KOLEGA ROZBIŁ SZKLANĄ BUTELKĘ.

KOLEGA ROZLAŁ WODĘ NA PODŁOGĘ.
KOLEGA WYRZUCIŁ ŚMIECI NA PODŁOGĘ.

7. Pogadanka: Czym się różni skarżenie od informowania.

Czas trwania: 5 minut

Przekazywanie ważnych informacji nauczycielowi, który przebywa z klasą jest bardzo ważne – zarówno dla bezpieczeństwa jak i komfortu wszystkich uczniów. Jednak nie wszystko to co dzieje się między uczniami musi być przekazywane nauczycielowi. Część spraw każdy uczeń na miarę swoich możliwości może spróbować rozwiązać samodzielnie. W omawianym na zajęciach wierszu mieliście podane przykłady skarżenia na innych – były to sytuacje, które po pierwsze nie dotyczyły tej osoby, a po drugie, które mogła spróbować rozwiązać samodzielnie, co pokazaliście w swoich prezentacjach. To o czym powinien dowiedzieć się nauczyciel to na pewno sytuacje ważne – kiedy widzimy, że innej osobie dzieje się przykrość, kiedy ktoś doświadcza przemocy oraz także te sytuację, w których próbowaliśmy samodzielnie zainterweniować, ale nam się nie udało.

8. Wprowadzenie kroków umiejętności (należy je omówić i zapisać na tablicy)

Czas trwania: 10 minut

Krok 1. Popatrz uważnie co się dzieje.

Krok 2. Pomyśl czy to skarżenie czy ważna informacja?

Krok 3. Zdecyduj co zrobić .

Krok 3a – jeśli sytuacja którą możesz rozwiązać samodzielnie, to powiedz to koledze.

Krok 3b – jeśli ważna inf. powiedz nauczycielowi.

Uczniowie zapisują kroki umiejętności w zeszycie jako notatkę z lekcji. W ramach pracy domowej mogą mieć za zadanie odegrać scenkę z rodzicami w domu według zapisanych kroków.

9. Modelowanie: czas trwania: 5 min.

Nauczyciele modelują umiejętność zgodnie z krokami.

10. Scenki dzieci oraz informacja zwrotna dla ucznia. Czas trwania: 15 minut

Uczniowie po kolei losują sytuację – uczeń myśli i decyduje czy według niego należy poinformować nauczyciela czy może rozwiązać sytuację samodzielnie i odgrywa scenkę zgodnie z krokami umiejętności.

- a) Zosia widzi jak Kasia i Basia przepychają się na korytarzu.
- b) Janek i Witek bawią się na przerwie w berka. Niechcący wpadli na Stasia, który się przewrócił. Chłopcy pomogli mu wstać, przeprosili go i wyjaśnili sytuację.
- c) W szkole, do której chodzi Bartek nie powinno przynosić się słodyczy. Asia przyniosła dziś czekoladowy batonik.
- d) Iza idąc po korytarzu zobaczyła, że pod ścianą siedzi Grześ i płacze. Podeszła do niego, ale nie chciał z nią rozmawiać.

Do scenek można także wykorzystać przykładowe sytuacje z ćwiczenia 6.

11. Podsumowanie systemu: czas trwania 5-10 min. (jeśli został wprowadzony) oraz pożegnanie.

Autorka scenariusza: Anna Rak

Rysunki: Magdalena Godlewska

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

FUNDACJA
EDUKACJA
DLA DEMOKRACJI

FUNDACJA
NOWOCZESNEJ
EDUKACJI